

N. I. DANIKOV

LIEČIVÁ KURKUMA

Zázrak pre zdravie

N. I. DANIKOV

LIEČIVÁ KURKUMA

Všetky práva sú vyhradené. Nijaká časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať, ukladať do informačných systémov ani prenášať v akejkoľvek podobe či akýmkoľvek spôsobom – elektronicky, mechanicky, fotokopírovaním, nahrávaním alebo inak – bez predchádzajúceho písomného súhlasu vlastníka autorských práv.

First published in the Russian language
by Ltd Co Publishing House Eksmo
Copyright © Nikolay Danikov, 2018
Translation © 2021 by Želmíra Talajová
Slovak edition © 2021 by IKAR, a.s.

OBSAH

OD AUTORA	9
ČO JE KURKUMA?	10
PREVENTÍVNO-LIEČEBNÝ ÚČINOK KURKUMY	11
MIKROPRVKY NACHÁDZAJÚCE SA V KURKUME	13
KONTRAINDIKÁCIE POUŽITIA KURKUMY	16
SPÔSOBY POUŽITIA KURKUMY NA LIEČEBNÉ ÚČELY	17
KURKUMA NA OČISTU ORGANIZMU	24
RECEPTY NA CHUDNUTIE	27
KURKUMA PRI KARDIOVASKULÁRNYCH OCHORENIACH	29
SRDCOVÉ NEURÓZY	31
TACHYKARDIA	32
ARYTMIA A EXTRASYSTOLA	33
STENOKARDIA	34
SRDCOVÁ NEDOSTATOČNOSŤ	35
MYOKARDITÍDA A REUMATICKÁ KARDITÍDA	36
SRDCOVÁ PORUCHA	37
INFARKT	37
KURKUMA PRI GASTROINTESTINÁLNYCH OCHORENIACH	39
ANOREXIA	41
ASCITES	44
ACHÝLIA (NEDOSTATOK ŽALÚDOČNEJ ŠŤAVY)	49
AEROFÁGIA	49
GASTRITÍDY	52
GASTRITÍDY S NÍZKOU KYSLOSŤOU	54
GASTRITÍDY S VYSOKOU KYSLOSŤOU	56
HEMOROIDY	57
DIAREA (HNAČKA)	60
DYSPEPSIA	61
DUODENITÍDA	62

ZÁPACH Z ÚST	63
ZÁPCHA	64
KOLITÍDA	66
ZLÉ TRÁVENIE	68
PANKREATITÍDA	69
NEVOĽNOSŤ A VRACANIE	70
ENTERITÍDA (ZÁPAL TENKÉHO ČREVA)	70

HELMINTÓZY (PARAZITÁRNE CHOROBY) 71

ŠKRKAVKY, MRLE	71
PÁSOMNICE	74
LAMBLIÁZA (GIARDIÁZA)	75

KURKUMA PRI OCHORENIACH DÝCHACÍCH ORGÁNOV 76

ANGÍNA	76
NACHLADNUTIE A AKÚTNE RESPIRAČNÉ VÍRUSOVÉ INFEKcie	83
PNEUMÓNIA A PLEURITÍDA	88
BRONCHITÍDA	90
TONZILITÍDA (ZÁPAL KRČNÝCH MANDLÍ)	98
FARYNGITÍDA (ZÁPAL HLTANA)	99
KAŠEĽ	99
ČIERNY (ZÁCHVATOVITÝ) KAŠEĽ	105
NÁDCHA	105
CHOROBY NOSA A PRÍNOSOVÝCH DUTÍN	108
HORÚČKA (DOČASNÁ VYSOKÁ TEPLOTA)	110
TUBERKULÓZA PĽÚC	110
BRONCHIÁLNA ASTMA	116

KURKUMA PRI INÝCH OCHORENIACH 122

ANÉMIA	122
CHOROBY OBLIČIEK A MOČOVÉHO MECHÚRA	125
MOČOPUDNÉ PROSTRIEDKY	136
CHOROBY PEČENE	147
ŽLTAČKA	149
KURKUMA AKO ŽLČOPUDNÝ PROSTRIEDOK	153
METESENZITIVITA	158
OMRZLINY	159
PSORIÁZA	159
EKZÉM	160

POPÁLENINY	164
BRADAVICE	167
ALKOHOLIZMUS	168
CHOROBY ENDOKRINNÉHO SYSTÉMU	170
REUMATIZMUS A OSTEOCHONDRÓZA	171
RADIKULITÍDA, NEURALGIE	175
CHOROBY KÍLBOV	176
DNA	177
UKLADANIE SOLÍ	179
TROMBOFLEBITÍDA, VARIKÓZNE ROZŠÍRENIE ŽÍL	180
RANY, ODRENINY, ZÁPALLY	182
BOLEŠŤ ZUBOV, STOMATITÍDY A GINGIVITÍDY	187
ALERGIA	188
„ZLATÝ KURKUMOVÝ MED“	190
KURKUMOVÝ MED PRI CHOROBÁCH ŠTÍTNEJ ŽĽAZY	190
HYPOTYREÓZA (ZNÍŽENÁ ČINNOSŤ ŠTÍTNEJ ŽĽAZY)	191
HEPATITÍDA	191
CHOLECYSTITÍDA (ZÁPAL ŽLČNÍKA)	192
KURKUMOVÝ MED AKO PROTIJED	192
HYPOMNÉZIA (OSLABENIE PAMÄTI)	193
NESPAVOŠŤ	193
KVASINKOVÉ A PLESŇOVÉ OCHORENIA	194
OVČIE KIAHNE	194
NADMERNÉ POTENIE	195
OTLAKY	195
BOLEŠŤ HLAVY	195
ZÁVRAT	197
HYPERTENZIA (VYSOKÝ KRVNÝ TLAK)	197
HYPOTENZIA (NÍZKY KRVNÝ TLAK)	198
KONJUNKTIVITÍDA (ZÁPAL SPOJIVIEK)	199
KATARAKTA (SIVÝ ZÁKAL)	199
GLAUKÓM (ZELENÝ ZÁKAL)	200
SLABNUTIE ZRAKU	201
JAČMEŇ	201
ASTÉNIA, SLABOSŤ, VYČERPANOSŤ	202
KURKUMA V GERONTOLÓGII	204
PROSTRIEDKY NA OBNOVENIE SÍL	205

KURKUMOVÝ OLEJ 206

DRUHY KURKUMOVÉHO OLEJA	206
ZLOŽENIE A CENNÉ VLASTNOSTI KURKUMOVÉHO ÉTERICKÉHO OLEJA	207
BEZPEČNOSŤ A KONTRAINDIKÁCIE	207
POUŽÍVANIE KURKUMOVÉHO ÉTERICKÉHO OLEJA NA MEDICÍNSKE ÚČELY	209
POUŽITE V AROMALAMPE	209
POUŽITIE V KOZMETIKE	210
AKO RIEDIŤ KURKUMOVÝ OLEJ?	210
AKO INAK SA EŠTE POUŽÍVA KURKUMOVÝ OLEJ?	210
PRÁVIDLÁ POUŽÍVANIA KURKUMOVÉHO ÉTERICKÉHO OLEJA	211

KURKUMA V KOZMETOLÓGI 213

RECEPTY NA MASKY NA KAŽDÝ TYP PLETI	213
RECEPTY NA MASKY NA MASTNÚ PLEŤ	214
RECEPTY NA MASKY NA SUCHÚ PLEŤ	215
RECEPTY NA MASKY NA PROBLÉMOVÚ PLEŤ	217
RECEPTY NA MASKY NA NORMÁLNU PLEŤ	219
RECEPTY NA ČISTIACE PLEŤOVÉ MASKY	219
RECEPTY NA MASKY NA ZRELÚ PLEŤ	220
BIELIACE MASKY	222
PLEŤOVÉ VODY A PLEŤOVÉ MLIEKA	223
KRÉMY	223
RECEPTY NA PRÍPRAVKY PROTI VYPADÁVANIU VLASOV	224
RECEPTY NA PROSTRIEDKY PROTI LUPINÁM	226
RECEPTY NA MASKY NA MASTNÉ VLASY	227

KURKUMA V KUCHYNI 228

AKO SI VYBRAŤ KURKUMU A KDE JU KÚPIŤ	228
KOMBINOVANIE S POTRAVINAMI	229

RECEPTY NA JEDLÁ S KURKUMOU 230

KURKUMOVÝ MED S JABLČNÝM OCTOM	237
LIEČIVÉ NÁPOJE S KURKUMOVÝM MEDOM	239

KURKUMOVÝ MED S LIEČIVÝMI BYLINAMI 243

PUŠKVCOROVÝ MED	243
IBIŠOVÝ MED	244
ANÍZOVÝ MED	244

ROJOVNÍKOVÝ MED	245
BAZALKOVÝ MED	245
MED S DRÁČOM OBYČAJNÝM	245
HLOHOVÝ MED	246
BRUSNICOVÝ MED	247
MED Z KVETOV BAZY ČIERNEJ	248
VRESOVÝ MED	248
VERONIKOVÝ MED	249
IBIŠTEKOVÝ MED	249
MED S OMANOM	250
PAMAJORÁNOVÝ MED	251
JAZMÍNOVÝ MED	251
ZÁZVOROVÝ MED	252
FIGOVÝ MED	253
NECHTÍKOVÝ MED	253
KALINOVÝ MED	254
KARDAMÓMOVÝ MED	254
ĎATELINOVÝ MED	255
KORIANDROVÝ MED	256
ŠKORICOVÝ MED	257

ZÁVER	258

REGISTER	260

*Všetko, čo potrebujete
pre zdravie,
nájdete aj v kurkume.*

Liečivé vlastnosti kurkumy vysoko oceňovali vo východnej medicíne už od staroveku. Jej vlastnosti skúmali staroveký rímsky prírodopisec Plínius starší a grécky lekár a lekárnik Dioscorides, ktorí opísali kurkumu ako prostriedok na zlepšenie trávenia a zahrievania tela. Dioscorides predpisoval lieky z koreňa kurkumy svojim pacientom s chorobami gastrointestinálneho traktu. Touto koreninou starovekí Rimania liečili očné choroby a starovekí Gréci odstraňovali následky hojných hostín kurkumou zavinutou do chlebovej placky.

V stredoveku sa koreň kurkumy dostal z Grécka a Ríma do Anglicka a potom do ďalších európskych krajín. Kurkumu pre jej liečivé vlastnosti zapísali v 10. storočí do anglosaskej lekárskej príručky.

Napríklad v Číne sa táto rastlina používala na odstránenie modrín, rán, vredov, bolesti zubov a iných druhov bolesti. V Indii slúžila na očistu tela od toxínov. Pridávali ju do jedla na zlepšenie trávenia. Starovekí liečitelia verili, že kurkuma má antimykotické a antibakteriálne vlastnosti.

V starom Rusku sa kurkuma pridávala do rôznych kvasov, likérov, šumivých a medových nápojov, medu, buchiet a koláčov. Obyvatelia sovietskeho Ruska však chuť a arómu kurkumy nepoznali: Staré kanály na dovoz korenín po Veľkej októbrovej revolúcii zanikli a mnoho receptov na chutné a zdravé jedlá a nápoje s kurkumou upadlo do zabudnutia.

Stáročné skúsenosti s používaním kurkumy ako liečiva sa stali základom tradičnej medicíny. Dlho však bolo používanie tohto korenia čisto empirické. Až odhalenie schopnosti kurkumy syntetizovať a akumulovať množstvo biologicky aktívnych látok umožnilo radikálne zmeniť jej použitie.

V tejto knihe čitateľom podávame bohaté skúsenosti zo súčasnej medicíny, starého ľudového liečiteľstva a tiež najnovšie vedecké údaje o používaní kurkumy na liečebné účely.

ČO JE KURKUMA?

Krajiny, do ktorých sa kurkuma dováža, nemajú často príležitosť vychutnať si čerstvé korene. Najčastejšie sa predáva kurkuma pomletá na prášok.

Po vysušení má kurkuma výraznejšie protizápalové a anestetické vlastnosti. Z tohto dôvodu sa zvyčajne používa na liečbu artritídy a zápalových procesov.

Chemické zloženie čerstvého koreňa kurkumy je trochu odlišné a jej prospešné vlastnosti sa viac zameriavajú na prevenciu a liečbu problémov tráviacej sústavy.

Na liečbu a zotavenie sa používa kurkuma v rôznych podobách:

- čerstvý koreň,
- sušený koreň,
- prášok,
- kurkumový olej,
- éterický olej.

Na očistu organizmu v domácich podmienkach sa môže používať kurkuma vo forme výluhov, tinktúr, odvarov, záparov, pást, obkladov, kúpeľov, masiek a tiež jednoduchým pridaním do akýchkoľvek jedál.

V medicíne sa kurkuma používa v rôznych liekových formách: v tabletách, práškoch, mastiach, pastách, roztokoch, bylinných zmesiach atď. Kurkumový prášok sa najčastejšie používa pri varení a vo fytoterapii. Pripravujú sa z neho všetky možné druhy nápojov, vyrábajú sa omáčky, odvary, výluhy.

Kurkumový éterický olej sa bežne používa v aromaterapii na liečbu psychoemocionálnych porúch, chorôb z nachladnutia a vírusových ochorení, chorôb oporno-pohybového aparátu. Používa sa tiež na horúce inhalácie, do kúpeľa, pri masáži.

PREVENTÍVNO-LIEČEBNÝ ÚČINOK KURKUMY

Kurkuma sa vyznačuje zázračnou liečivou silou pri prevencii a liečbe mnohých ochorení.

V modernom chápaní má kurkuma na organizmus tieto účinky:

- antiaterosklerotický (čistí steny krvných ciev od aterosklerotických plakov),
- antibakteriálny,
- antihelmintický (pôsobí proti črevným parazitom),
- antihyperglykemický,
- antikoagulačný (potláča tromboxánsyntetázu a je agonistom prostacyklínu),
- antimikrobiálny,
- antioxidantný,
- antiseptický,
- antispazmatický (zmierňuje kŕče rôzneho pôvodu),
- antitoxický,
- aromatický,
- baktericídny;
- dezinfekčný,
- digestívny (zlepšuje trávenie),
- expektoračný (napomáha vykašliavanie),
- imunostimulačný,
- kardiotonický (stimuluje tonus srdcového svalu),
- katalyzačný a synergický s inými bylinami (zosilňuje liečivé vlastnosti iných liečivých rastlín, ak sa s nimi použije),
- mierne laxatívny,
- odstraňujúci bolesť,
- podporujúci tvorbu slín,
- posilňujúci,
- potopudný,
- pozitívny inotropný,
- protiplesňový,
- protivredový (lieči kožné vredy a furunkuly),

- protizápalový,
- rozširujúci periférne cievy,
- sedatívny (upokojujúci),
- stimulujúci krvný obeh,
- tonizujúci,
- urýchľujúci hojenie rán,
- utišujúci,
- uvoľňujúci zastavené vetvy,
- vzpružujúci,
- zbavujúci prebytočného cholesterolu a zabraňujúci jeho hromadeniu,
- zmierňujúci bolesť,
- zmierňujúci nevoľnosť,
- zneškodňujúci jed pri otrave hubami,
- žlčopudný.

Kurkumu možno považovať za liek pre starších ľudí, pretože rozsah jej indikácií zahŕňa stavy pred mozgovou príhodou a po nej, s vekom súvisiace slabnutie pamäti, mentálneho výkonu, fyzickej vytrvalosti atď.

Čím sa vysvetľuje taká rozmanitosť liečivého použitia kurkumy? Moderný vedecký výskum dáva odpoveď na túto otázku: Celá podstata veci spočíva v jedinečnom obsahu biologicky aktívnych látok v tomto korení.

MIKROPRVKY NACHÁDZAJÚCE SA V 100 G KURKUMY

■ MINERÁLY:

- **draslík** (2524 mg) – je užitočný pre ľudí trpiacich arytmiou (poruchou srdcového rytmu), pomáha normalizovať funkciu svalov, čím znižuje závažnosť a frekvenciu výskytu arytmií (potrebná dávka je 2500 mg);
- **horčík** (193 mg) – v spolupôsobení s draslíkom uvoľňuje svaly, vďaka čomu kŕče vznikajú menej často;
- **fosfor** (268 mg) – zachováva hustotu kostí a zmierňuje ich pórovitosť, preto sa odporúča deťom v období ich aktívneho rastu;
- **vápnik** (183 mg) – podieľa sa na tvorbe kostného tkaniva a na udržiavaní hustoty kostí (spolu s fosforom);
- **železo** (41,42 mg) – len čo sa dostane do organizmu, spojí sa s molekulami kyslíka a vytvorí hemoglobín, preto je užitočný pre ľudí s anémiou (nedostatok hemoglobínu) v množstve najmenej 10 mg za deň;
- **sodík** (38 mg) – jediný kladne nabitý ión v medzibunkovej tekutine, vďaka ktorému sa v nej vytvára tlak potrebný na presun užitočných látok do buniek;
- **mangán** (7833 mg) – prispieva k tvorbe a rozvoju chrupavky a spojivového tkaniva;
- **zinok** (4,35 mg) – spolu s fosforom a vápnikom zabezpečuje hustotu kostného tkaniva a chráni kosť pred deformáciou;
- **meď** (0,603 mg) – je súčasťou enzýmu, ktorý zodpovedá za produkciu kolagénových vlákien a zlepšuje stav pokožky;
- **selén** (4,5 µg) – je potrebný na produkciu testosterónu v mužskom tele.

■ VITAMÍNY:

- **cholín** (49,2 mg) – podieľa sa na tvorbe lecitín fosfolipidu, ktorý prospieva pečeni tým, že ju očisťuje od tukov a odstraňuje z tela prebytočný cholesterol, a tak nepriamo zabraňuje rozvoju aterosklerózy;

- **vitamín C** (25,9 mg) – pomáha posilňovať imunitný systém;
- **vitamín E** (3,1 mg) – má výraznú antioxidačnú vlastnosť, pomáha posilňovať bunkové steny, vďaka čomu sú schopné odolávať prenikaniu oxidačných produktov – voľných radikálov;
- **vitamín B₂** (2,33 mg) – podieľa sa na tvorbe červených krviniek, preto by ho mali užívať pacienti s anémiou (denná dávka je 2,2 mg pre ženy a 3 mg pre mužov). Taktiež chráni sietnicu oka pred negatívnymi účinkami ultrafialových lúčov, a preto je užitočný pre tých, ktorí trávajú veľa času na slnku;
- **vitamín B₆** (1,8 mg) – zúčastňuje sa na tvorbe červených krviniek a hemoglobínu. Spolu s draslíkom a horčíkom prospieva tým, ktorí trpia záchvatmi, pretože pomáha uvoľňovať svaly;
- **vitamín B₁** (0,152 mg) – podobne ako vitamín E dokáže posilňovať bunkové membrány;
- **vitamín K** (13,4 µg) – podporuje zrážanie krvi a zabraňuje krvácaniu.

Všetky uvedené údaje o prospešnosti biologicky aktívnych látok prítomných v kurkume, o vitamínoch, makro- a mikroprvkoch poskytujú nový pohľad na praktické využitie kurkumy, čo nepochybne prispieje k hlbšiemu poznaniu jej už známych liečivých vlastností a k objaveniu nových.

Pri pravidelnom používaní kurkuma pomáha obnoviť normálnu acidobázickú rovnováhu v krvi. Železo, vitamín C, vitamíny skupiny B, meď, mangán a nikel nachádzajúce sa v kurkume zlepšujú funkciu krvotvorby.

Má protizápalové a baktericídne účinky, zvyšuje účinnosť prevencie a liečby infekčných a zápalových ochorení; pomáha obnoviť normálny krvný tlak.

Kurkuma je účinný prírodný prášok na spanie, ktorý, na rozdiel od farmaceutických preparátov na spanie, nie je návykový a nemá vedľajšie účinky. Horčík a vitamíny skupiny B, ktoré kurkuma obsahuje, majú sedatívny účinok.

Má protizápalový a ochranný účinok na sliznicu žalúdka a čriev, kde vytvára ochranný povlak, podporuje rýchlejšie hojenie sliznic

gastrointestinálneho traktu poškodených zápalovým a vredovým procesom a obnovuje optimálnu rovnováhu črevnej mikroflóry.

Kurkumu však nemožno považovať iba za zdroj vitamínov, makro- a mikroprvkov, pretože je to predsa len korenie a používa sa v malých množstvách.

Kurkuma je zaujímavejšia pre iné látky, ktoré dokonca aj v nepatrnom množstve môžu mať liečivý účinok. Sú to éterické oleje a ich zložky, z ktorých si osobitnú pozornosť zaslúži kurkumín.

Kurkumín je prírodné farbivo, farbía sa ním výrobky na žltú a oranžovú farbu. Z neho sa vyrába potravinárska prísada E 100, ktorú vo výrobe pridávajú do syrov, masla, margarínu, jogurtu, majonézy, aby týmto výrobkom dodali obchodný vzhľad. Táto potravinárska prísada je povolená v Rusku (v Colnej únii EAEU), na Ukrajine a v Európskej únii. Považuje sa za bezpečnú a dokonca užitočnú.

Korenina kurkuma obsahuje tiež alfafelandrén, bisabolén, turmerón (má antiparazitický účinok a potláča rast patogénnych baktérií), linalool, cineol (priaznivo pôsobí na fungovanie žalúdka, ničí parazity), gingerol, kamfen, sabinen, borneol, zingiberén (asi 70 %), citral, škrob (4 %), horké látky, oxaláty, cukor a tuk, éterický olej s vysokým obsahom terpénov a terpenoidov. Terpény a zingiberény v kombinácii s turmerónom, dimetylbenzylalkoholom, metylacetylcyklohexénom dodávajú kurkume charakteristickú jemnú arómu.

Všetko toto umožňuje používať preparáty na báze kurkumy ako prostriedky na prevenciu a liečbu rôznych ochorení.

V kurkume sa nachádzajú látky podporujúce prirodzenú syntézu kolagénu, ktorý dodáva pokožke pružnosť a pevnosť (medzi zložky, ktoré sú súčasťou kurkumy, patria fytosteroly, vitamín C, karotenoidy, meď, flavonoidy), a preto sa často používa ako kozmetický prostriedok, ktorý uchováva mladosť a krásu ľudského tela.

KONTRAINDIKÁCIE POUŽITIA KURKUMY

Kurkumu možno prirovnať k silnému lieku, a preto musíte vedieť, aké nepríjemné následky môže mať jej použitie.

- Alergia – začiatčníci musia v prvých dňoch používať kurkumu v malých dávkach a zároveň starostlivo sledovať svoje telo.
- Pri chronických gastritídach s vysokou kyslosťou sa môže vyskytnúť pálenie záhy.
- Porucha fungovania gastrointestinálneho traktu.
- Kolísanie krvného tlaku alebo hladiny cukru v krvi (najčastejšie ide o zmeny na stranu znižovania).
- Zriedkavo sa vyskytuje zhoršenie kvality vlasov alebo zvýšenie hladiny cholesterolu.
- Neodporúča sa užívať lieky, ktorých základom je kurkuma, a tiež používať kurkumu na prípravu jedál pre ľudí so žlčníkovými kameňmi, najmä ak ide o veľké kamene. Súvisí to so žlčopudným účinkom tohto korenia – kamene sa môžu dať do pohybu.

SPÔSOBY POUŽITIA KURKUMY NA LIEČEBNÉ ÚČELY

Výluh. Do smaltovanej misky dajte 1/2 čajovej lyžičky mletej kurkumy a na špic vreckového nožíka mletého čierneho korenia, zalejte 1 pohárom horúcej vody, prikryte pokrievkou a za častého miešania hrejte vo vodnom kúpeli 15 minút. Potom nechajte 45 minút chladnúť pri izbovej teplote a precedte. Odcedený zvyšok suroviny vytlačte. Objem získaného výluhu dolejte prevarenou vodou do 200 ml. Užívajte 3× za deň po 1/3 pohára 15 minút pred jedlom.

Odvar. Do smaltovanej misky dajte 1/2 čajovej lyžičky mletej kurkumy a na špic vreckového nožíka mletého čierneho korenia, zalejte 1 pohárom horúcej vody, prikryte pokrievkou a za častého miešania hrejte vo vodnom kúpeli 30 minút. Potom nechajte 10 minút chladnúť pri izbovej teplote a precedte. Odcedený zvyšok suroviny vytlačte. Objem získaného odvaru dolejte prevarenou vodou do 200 ml. Užívajte 3× za deň po 1/4 pohára 30 minút pred jedlom.

Kúpele s kurkumou. Kurkumové kúpele sa používajú na zmiernenie bolestí svalov a kĺbov a tiež ako prostriedok na prevenciu chorôb z nachladnutia. Tieto kúpele prinášajú uvoľnenie, zvyšujú obranyschopnosť organizmu, pomáhajú predchádzať chorobám z nachladnutia v daždivom a sychravom jesennom období alebo v mrazivom zimnom dni.

Na prípravu budete potrebovať: 3 polievkové lyžice mletej kurkumy.

Spôsob prípravy a použitia: Kurkumu zalejte 1 litrom studenej vody, priveďte do varu a potom hrejte na miernom ohni 10 až 12 minút. Odvar vylejte do vane naplnenej teplou (37 až 38 °C) vodou a dobre premiešajte. Sedenie v kurkumovom kúpeli sa neodporúča dlhšie ako 20 minút. Po kúpeli sa neosprchujte. Tieto procedúry je najlepšie vykonávať pred spaním.

Čaj. Kurkumový čaj sa odporúča najmä pre tých, ktorí majú poruchy fungovania tráviacej sústavy: nechutenstvo, nevoľnosť, žalúdočné bolesti, tráviace ťažkosti, zápchy atď. Tento hrejivý nápoj pomáha aj pri prechladnutí, chrípke, kašli, bronchitíde, bolesti hlavy, bolestiach tela a horúčke.

Kurkumový čaj má tiež veľký čistiaci účinok, a preto dokáže čistiť organizmus od toxínov a škodlivín, normalizuje metabolizmus tukov a krvný tlak, čím pomáha zbaviť sa nadváhy, znížiť riziko aterosklerózy a tvorby krvných zrazenín. Čaj z kurkumy popritom dokonale vzpruží a obnoví sily.

Existuje veľa receptov na kurkumový čaj. Pripravuje sa z prášku, z mletého sušeného koreňa kurkumy. Treba mať na pamäti, že korenie má ostrú chuť, takže privykanie na tento nápoj si vyžaduje nejaký čas. Kurkuma sa pridáva do čaju pri jeho zavarení, potom ho treba nechať postáť v čajovej kanvici alebo termoske najmenej 5 minút. Na zlepšenie chuti sa ešte pridáva zelený čaj, med, mäta, medovka, kardamóm, citrón a pomarančová šťava.

Pri príprave kurkumového čaju treba dodržiavať niekoľko dôležitých pravidiel:

1. Ak čaj pripravujete na liečbu chorôb z nachladnutia, vodu s kurkumou varte v otvorenom hrnci 10 minút.
2. Ak chcete použiť mletú kurkumu, znížte jej množstvo na polovicu a nápoj hrejte na nízkej teplote 20 až 25 minút.
3. Kurkumu môžete zavariť v termoske a potom ju nechajte lúhovať niekoľko hodín.
4. Do kurkumového čaju, ktorý sa pije ako osviežujúci nápoj, po ochladení pridajte lístky mäty a kocky ľadu. Môžete pridať aj med podľa chuti.

Dôležité! Kurkumový čaj sa nesmie piť: v druhej polovici tehotenstva, v čase hypertenzných kríz, v prípade horúčky a zhoršenia gastrointestinálnych ochorení.

■ Základný recept na čaj z kurkumy pomletej na prášok

Zloženie: 1/2 alebo 1/3 čajovej lyžičky kurkumového prášku (podľa chuti), na špic vreckového nožička mletého čierneho korenia, 200 ml vody, 1 až 2 čajové lyžičky medu.

Spôsob prípravy: Kurkumový prášok a mleté čierne korenie zalejte vriacou vodou, prikryte pokrievkou a nechajte postáť 3 až 5 minút. Pridajte med a zamiešajte. Čaj pite teplý.

■ Kurkumový čaj s medom a citrónovou šťavou

Zloženie: 1 čajová lyžička kurkumového prášku, na špic vreckového nožika mletého čierneho korenia, 1 čajová lyžička medu, citrónová šťava podľa chuti.

Spôsob prípravy: Kurkumu s korením zalejte 200 ml vriacej vody a nechajte lúhovať 10 minút. Pridajte med a citrónovú šťavu. Užívajte ráno po 100 ml tohto nápoja 30 minút pred raňajkami. Zvyšný čaj vypite cez deň po malých dúškoch medzi jedlami. Nápoj zlepšuje trávenie, odvádza z tela toxíny, podporuje vstrebávanie potravy.

■ Posilňujúci kurkumový čaj s pomarančovou šťavou

Zloženie: 1 čajová lyžička kurkumového prášku, na špic vreckového nožika mletého čierneho korenia, 2 polievkové lyžice pomarančovej šťavy, 1 čajová lyžička medu.

Spôsob prípravy: Kurkumu s korením dajte do veľkej pohára a asi do štvrtiny jeho objemu zalejte prevarenou vodou izbovej teploty. Potom dolejte horúcou (nie vriacou!) vodou. Nechajte lúhovať 5 až 6 minút, potom pridajte med a pomarančovú šťavu. Používajte na prevenciu chorôb z nachladnutia v chladnom ročnom období.

■ Orientálny kurkumový čaj

Zloženie: 1/2 čajovej lyžičky kurkumového prášku, 1/2 čajovej lyžičky mletých klinčekov, 1/2 čajovej lyžičky mletého kardamómu, 1/2 čajovej lyžičky mletého muškátového orieška, na špic vreckového nožika mletého čierneho korenia, 2 čajové lyžičky zeleného čaju, 1 čajová lyžička čierneho čaju, 500 ml mlieka s množstvom tuku 1,5 až 2,5 %.

Spôsob prípravy: Do smaltovanej nádoby nalejte 500 ml vody a postavte ju na oheň. Postupne pridajte klinčeky, kardamóm, kurkumu, čierne korenie, zelený čaj a priveďte do varu. Ohrievajte 1 minútu a potom prilejte mlieko. Nasypťte čierny čaj a znova dajte zovrieť. Pridajte do nápoja muškátový oriešok a povarte 1 minútu. Odstavte z ohňa, nechajte lúhovať 5 minút a potom precedte cez niekoľko vrstiev gázy do keramickej nádoby. Nápoj treba piť v prípade akútnej respiračnej vírusovej infekcie, chrípky a angíny ráno na lačný žalúdok.